

Koncom minulého roka sa uskutočnil na Slovensku výskum verejnej mienky na reprezentatívnej vzorke 1247 respondentov. Ukázal, že 72,4 percenta opýtaných považuje dobrovoľnú vojenskú prípravu za významnú formu prípravy obyvateľstva na obranu vlasti. V súvislosti so zvyšovaním obranyschopnosti štátu 56,3 percenta respondentov pokladá za dôležité, aby dobrovoľnú vojenskú prípravu absolvoval každý zdravý mladý človek. Výskum mapoval aj možný záujem o zapojenie sa do projektu. Dobrovoľných vojakov vo veku od 18 do 35 rokov, by však podľa výskumu bolo len 18,3 percenta, kým nezaujem prejavilo 76,8 percenta a nerozhodnutých bolo 5 percent opýtaných. Anketa, výcvik a spolupráca s inými armádami sú tak v rezorte obrany a v Generálnom štábe Ozbrojených síl SR aktuálnymi témami, ktoré si vyžadujú pozornosť. Náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR generál Milan MAXIM.

Slovenská armáda musí byť pre občanov atraktívnejšia

*Náčelník GŠ OS SR generál Milan Maxim
Narodil sa 13. apríla 1956 v Michalovciach. Po absolvovaní
Gymnázia P. Horova v Michalovciach ako dôstojník
z povolania skončil v roku 1976 jednoročnú dôstojnícku
školu. V roku 1980 absolvoval Vysokú vojenskú školu
pozemného vojska vo Vyškove na Morave a v roku 1990
Vojenskú akadémiu v Brne. Študoval aj
na Akadémii obrany ozbrojených síl v Paríži.
Absolvoval tiež jazykové kurzy v Kanade.
Od roku 2014 je náčelníkom GŠ Ozbrojených síl SR.
Je držiteľom najvyššieho nemeckého vojenského
vyznamenania zlatého Čestného kríža Bundeswehru
a najvyššieho francúzskeho čestného vyznamenania
Radu čestnej légie. Milan Maxim je ženatý a má tri deti.*

O to viac, že sme svedkami meniaceho sa bezpečnostného prostredia, ktoré sa nás bezprostredne dotýka. Spomeňme len trojročný rusko-ukrajinský konflikt, ktorý sa najnovšie po istom útlme znova rozohrel a nemenej vážnu bezpečnostnú hrozbu vyplývajúcu z masívnej dvojročnej utečeneckej krízy a rozmáhajúceho sa terorizmu vo svete. Ide o nové fenomény, na ktoré musia naše ozbrojené sily reagovať. Pripomínam, že povinnosťou ozbrojených síl je v rámci toho implementovať modernizačné opatrenia, zvýšiť výcvikové úsilie, prípravu aktívnych záloh, ale tiež dobrovoľnú vojenskú prípravu. Naším spoločným cieľom je chrániť a brániť záujmy Slovenskej republiky, jej občanov doma aj v zahraničí a k tomu je potrebné smerovať všetko naše úsilie.

DOBROVOĽNÍ VOJACI

Česká republika už práve z rovnakých dôvodov prijala „balíček“ brannej legislatívy - novely branneho zákona a zákona o ozbrojených silách aj zákon o službe vojakov v zálohe. Chce podstatne zvýšiť nábor nových vojakov, ktorých jej chýba asi 5 000.

V Slovenskej republike je veľmi podobná situácia. Dobrovoľná vojenská príprava je jednou z našich priorit, preto prístupujeme k zmenám, ktorými ju chceme zatriktívniť. Verím, že okrem výhod, ktoré prináša, bude pre mladých ľudí aj istou formou prejavu vlastneectva.

Ako ukázala anketa z nášho úvodu, uvedomuje si to už i verejnosť.

Slávnostným nástupom, zložením vojenskej prisahy a povýšením do hodnosti vojakov 2. stupňa ukončilo v septembri 2016 v rámci pilotného projektu ešte podľa zatiaľ platného zákona dobrovoľnú vojenskú prípravu 22 mužov a 9 žien. Počas 12-týždňového výcviku nadobudli základné vojenské zručnosti v od-

bornostiach strelec, ženista, odmorovač a spojár.

Zdôrazňujem, že tvorba záloh je pre slovenské ozbrojené sily prioritou. Mierová armáda sa nemôže v súčasnosti rovnať počtom vojnových armád. A práve pre túto potrebujeme zálohy. Dobrovoľná vojenská príprava ako pilotný program nám ukázala, že dá sa to realizovať takýmto spôsobom. My sme si overili naše možnosti, kapacity, schopnosti. A som veľmi milo prekvapený, v pozitívnom slova zmysle, najmä prístupom dobrovoľníkov.

Podotýkam, že ukázali veľké odhodlanie a pevnú vôľu. Dokázali sami sebe, že zvládnu ťažký výcvik. To boli desiatky kilometrov peši so záťažou, s plnou poľnou. Stovky hodín výcviku, množstvo vystrieľaných nábojov. Vyše 200 nábojov vystrelili z rôznych zbraní, z pištolí, samopalov, guľometov, ostreľovacích pušiek. Vyskúšali si všetky ručné zbrane. A výsledok je excelentný.

OD LETA PO NOVOM

Ministerstvo obrany na základe doterajších skúseností pripravilo novelu zákona o dobrovoľnej vojenskej príprave, a tá je už podľa mediálneho servisu rezortu na ceste do parlamentu. Po novom by sa mal zvýšiť finančný príspevok pre dobrovoľných vojakov približne o 200 eur, dĺžka trvania výcviku by sa mala skrátiť z 12 na 11 týždňov a absolventi by mali mať v prípade záujmu jednoduchší vstup do ozbrojených síl, k polícii, hasičom a záchranným. Zmeny vyplývajú z analýzy pilotného projektu, do ktorej bolo zapracované aj jeho hodnotenie z pohľadu prvých úspešných absolventov.

Projekt nedostal žiadnu stopku, ako to bolo nesprávne interpretované. Práve naopak. K novele dobrovoľnej vojenskej prípravy sme pristúpili, pretože ju chceme pre mladých ľudí

ešte viac zatraktívniť. A ďalší dobrovoľní vojaci už teda budú cvičiť za lepších podmienok, s tým, že základňa výcviku a mobilizačného doplnovania v Martine je plne pripravená. S výcvikom ďalších dobrovoľných vojakov rezort obrany začne ihneď po účinnosti novely zákona, ktorá je navrhovaná na 1. júla 2017. Rezort obrany chce ročne vycvičiť cca 150 dobrovoľných vojakov.

V rámci výcviku získa absolvent základné vedomosti a zručnosti napríklad z taktiky, strelby z ručných zbraní, orientácie v teréne, zdravotníckej prípravy, topografickej prípravy. Zároveň tiež dosiahne vyššiu fyzickú a psychickú pripravenosť, sebadisciplínu a lepšie zvládne stresové a záťažové situácie. Počas odborného výcviku získa absolvent vedomosti z jednej z odborností strelec, ženista, odmorovač a spojár.

NEPRÍJEMNÁ REALITA

Podvádzame občanov, pretože im nehovoríme pravdu, ako na tom skutočne naša armáda je. A podvádzame vojakov, ktorým neustále niečo len sľubujeme, verejne povedal v posledný januárový deň na každoročnom veľiteľskom zhromaždení náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl SR prezident republiky Andrej Kiska. Súčasne zdôraznil, že vojaci majú zastaranú techniku a armáda mešká so záväzkami voči spojencom. Dodal, že nevidí vôľu, aby sa tento stav zmenil.

Tvrde sľobá prezidenta je možné potvrdiť. Ten problém tu je, nie je nový a nie je pomenovaný po prvýkrát. Je to problém od vzniku Slovenskej republiky, teda 24 rokov.

Treba však vysvetliť, že sme zdedili v roku 1993 techniku, ktorá je poplatná sedemdesiatym, osemdesiatym rokom minulého storočia. Teda bojové vozidlá sovietskej výroby, a tiež hlavné zbraňové komplety vrátane lietadiel. Odtedy tá technika nie je vymenená, nie je modernizovaná, iba udržiavaná a v poslednej dobe už aj s opravami máme problém, náhradných dielov máme málo.

Prezidenta Kisku a hlavných funkcionárov rezortu aj ozbrojených síl som oboznámil s

ich celkovým stavom a najmä s úlohami, ktoré boli prioritou minulého roka. Nejde iba o problém s modernizáciou techniky, ale aj o nedostatkom personálu, zásob, ktoré nedosahujú limitované stavy a ďalšie. Čiže problém je komplexnejší.

Príčinou poklesu záujmu občanov o prácu v ozbrojených silách je nedostatočná schopnosť armády konkurovať svojou ponukou iným zamestnaniam.

MECHANIZOVANÁ BRIGÁDA

Jedným zo záväzkov, pri ktorých Slovensko mešká vo vzťahu k partnerom v Severoatlantickej aliancii, je príprava mechanizovanej brigády, ktorú sme mali mať podľa prezidenta Kisku pripravenú v roku 2010. Je podstatnou súčasťou našej obrannej kapacity, kľúčovým záväzkom voči spojencom a žiadaným príspevkom k spoločnej bezpečnosti. A nevyzerá to vôbec dobre.

My však hľadáme spolu s ministrom obrany Gajdošom do budúcnosti s nádejou. Vychádzame zo skutočnosti, že rozpočet armády na tento rok je vyšší.

Hlavnou úlohou v tomto roku bude príprava mechanizovanej brigády. Všetko je sústredené na zabezpečenie splnenia tohto cieľa. Chápe, že ani so zvýšenými prostriedkami nebude táto úloha splnená na sto percent. Ale robia sa pokroky, prijímajú sa systémové opatrenia.

Okrem iného pripravujeme dlhodobý plán rozvoja ozbrojených síl, ktorý chceme predstaviť v polovici tohto roka. Na základe toho plánu má byť zabezpečený rozvoj armády.

V armáde je zastaraná technika a chýbajú aj zásoby. Ale robia sa pokroky, prijímajú sa systémové opatrenia.

Koncom minulého roka vykonali jednotky 12. mechanizovaného práporu v priestoroch Centra výcviku Lešť výcvik v etape čaty. Predchádzala mu preprava techniky po železnici, počas ktorej prepravili 13 kusov pásovej techniky a 2 kusy kolesovej techniky.

Počas intenzívneho výcviku precvičili jednotky 12. mechanizovaného práporu taktickú

prípravu a zdokonaľovali sa v streleckej príprave. Výcvik vyvrcholil kontrolou zladenosti čiat a bojovými strelbami. Preverená bola aj činnosť čaty počas patrolovania, pri prechode kontaminovaným priestorom, ošetrovaní a odsune zranených.

SPOLUPRÁCA S PARTNERMI

Napriek všetkým nedostatkom, s ktorými rezort obrany a Ozbrojené sily SR už od svojho vzniku zápasia, máme dôvody aj na hrdosť a spokojnosť. Poskytujú ich naši vojaci nasadení na misiách v zahraničí, o čom svedčia početné ocenenia, ktorých sa nám dostalo.

Darí sa nám tiež pri organizovaní bilaterálnych aj multilaterálnych cvičení či vo výcviku zahraničných partnerských jednotiek v Centre výcviku Lešť, ktoré prešlo nedávno rozsiahlou modernizáciou.

Uprostred minulého leta sa napríklad na leteckej základni Sliač uskutočnilo spoločné trojtýždňové cvičenie slovenských a amerických vojakov pod názvom Slovak Warthog 2016. Cieľom bola koordinácia pozemných a vzdušných síl pri ničení pozemných cieľov. Na podujatí sa zúčastnilo približne 200 amerických vojakov z Národnej gardy štátu Indiana a asi 250 príslušníkov Ozbrojených síl SR.

Súčasťou bol aj výcvik príslušníkov práporu ISTAR v poľných podmienkach so zameraním na prieskum, sledovanie a určovanie cieľov. Koordinácia vzdušných a pozemných síl je pri každej bojovej operácii veľmi dôležitá. Zároveň oceňujem dlhoročnú nadštandardnú spoluprácu Ozbrojených síl SR s národnou gardou Indiana. Američania aktívne využívajú osem bojových lietadiel A-10C Thunderbolt, slovenská strana našu bojovú techniku, predovšetkým lietadlá MiG-29 a Albatros L-39.

Príslušníci 5. pluku špeciálneho určenia Žilina a príslušníci Národnej gardy štátu Indiana napríklad v rámci cvičenia navádzali lietadlá Albatros L-39 a americké lietadlá A-10C Thunderbolt na pozemné ciele.

No najväčším podujatím na Slovensku bolo druhé (prvé v roku 2015) jesenné cvičenie Slovak Shield – Slovenský štít. Zúčastnilo sa na ňom 1 400 príslušníkov Ozbrojených síl SR a 480 zahraničných vojakov z krajín Visegrádskej štvorky, Nemecka a USA. Cvičenie bolo vyvrcholením série výcvikových aktivít, ktoré sa konali počas roka 2016 na našom území. Vojaci zo Slovenska aj zo zahraničia si na ňom preverili svoje reakcie na rôzne druhy ohrozenia, a to od nevojenských, až po potrebu nasadenia mnohonárodného zoskupenia na obranu územnej celistvosti jedného zo spojencov.

Slovak Shield preveruje príslušníkov Ozbrojených síl SR po strategickej, operačnej aj taktickej stránke, a to na všetkých úrovniach. Nejde však len o ich pripravenosť v súvislosti s obranou štátu, ale tiež v krízových situáciách, ktoré si vyžadujú spoluprácu s ministerstvom vnútra a ďalšími mimorezortnými zložkami v rámci krízového riadenia SR.

V spolupráci s armádami členských štátov NATO, samozrejme, pokračuje Slovensko ďalej aj v tomto roku podľa vopred vypracovaného a skordinovaného plánu.